

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
 - 2.1 กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูล
 - 2.2 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย
 - 2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
 - 2.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
 - 2.5 การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล
3. สรุปผล
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานด้านการวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนโคกกลางสมเด็จ
2. เพื่อพัฒนาบุคลากรครู โรงเรียนโคกกลางสมเด็จให้มีความรู้ความเข้าใจและความสามารถทำการวิจัยในชั้นเรียนได้
3. เพื่อสังเคราะห์งานวิจัยในชั้นเรียนของผู้ร่วมวิจัยทุกคน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูลเป็นสำคัญจำนวน 6 คน ประกอบด้วย
 - 1.1 ผู้วิจัยจำนวน 1 คน
 - 1.2 ผู้ร่วมวิจัยได้มาโดยความสมัครใจและต้องการพัฒนาตนเองด้านการวิจัยในชั้นเรียนจำนวน 5 คน ได้แก่

- 1.2.1 บุคลากรชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 1 คน
- 1.2.2 บุคลากรชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 1 คน
- 1.2.3 บุคลากรชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1 คน
- 1.2.4 บุคลากรชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 1 คน
- 1.2.5 บุคลากรชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1 คน
2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมจำนวน 6 คนประกอบด้วย
 - 2.1 ผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษาและช่วยตรวจสอบเครื่องมือจำนวน 5 คน
 - 2.2 วิทยากร จำนวน 1 คน

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) โดยผู้วิจัยแบ่งขั้นตอนการวิจัยเป็น 3 ระยะ โดยผู้วิจัยได้นำหลักการและขั้นตอนตามแนวคิดของเคมมิสและแมกแท็กการ์ท (Kemmis and McTaggart, 1988 : 11 - 15) เป็นกระบวนการในการวิจัย ซึ่งมีขั้นตอนและรายละเอียดดังต่อไปนี้ ขั้นตอนการวางแผน (Planning) ขั้นการปฏิบัติการ (Action) ขั้นการสังเกต (Observation) และขั้นการสะท้อนผล (Reflection)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 6 ประเภท ได้แก่

1. แบบทดสอบมี 1 ชุด คือแบบทดสอบก่อน-หลังการอบรมการวิจัยในชั้นเรียน
2. แบบสัมภาษณ์ จำนวน 2 ชุด
 - 2.1 แบบสัมภาษณ์ความรู้ความเข้าใจ
 - 2.2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน
3. แบบสังเกต จำนวน 2 ชุด
 - 3.1 แบบสังเกตสภาพทั่วไปในการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน
 - 3.2 แบบสังเกตความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน
4. แบบบันทึกจำนวน 2 ชุด
 - 4.1 แบบบันทึกการปฏิบัติงาน
 - 4.2 แบบบันทึกการประชุม
5. แบบประเมิน จำนวน 2 ชุด
 - 5.1 แบบประเมินโครงการทำวิจัยในชั้นเรียน
 - 5.2 แบบประเมินรายงานการทำวิจัยในชั้นเรียน

6. แบบสังเคราะห์การวิจัยในชั้นเรียน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยตั้งแต่วันที่ 14 กันยายน ถึง 16 ธันวาคม 2550
2. การทดสอบ

เป็นการทดสอบความรู้ความเข้าใจ ผู้ร่วมวิจัย โดยเป็นการทดสอบก่อนการอบรมเชิงปฏิบัติการและหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ
3. การสังเกต

เป็นการบันทึกการสังเกตความรู้ความเข้าใจ ผู้ร่วมวิจัยระหว่างปฏิบัติกิจกรรม โดยการสังเกตแบบมีส่วนร่วม
4. การสัมภาษณ์

เป็นการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลซึ่งประกอบด้วยกลุ่มผู้ร่วมวิจัย โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ใช้สัมภาษณ์เมื่อจบการปฏิบัติงานในแต่ละกิจกรรมและเมื่อจบวงจรรอบ
5. การบันทึกการประชุม

เป็นการบันทึกการประชุมเมื่อมีการประชุมกลุ่มย่อย
6. การประเมินผลการวิจัยในชั้นเรียน
 - 6.1 เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาตรวจสอบความน่าเชื่อถือ จัดหมวดหมู่ของข้อมูลตามขอบเขตของการวิจัย
 - 6.2 เป็นการสรุปผลการวิจัยและเขียนรายงาน
7. แบบสังเคราะห์การวิจัย

เป็นการสังเคราะห์งานวิจัยในชั้นเรียนของกลุ่มผู้ร่วมวิจัยทั้งหมด

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการนำเครื่องมือเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์ประมวลผลเพื่อประเมินสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในขั้นตอน 5 ขั้นตอน ของการปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน ว่ามีขั้นตอนใดที่สำเร็จมีปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้นหรือไม่และสำเร็จด้วยเงื่อนไขใดบ้าง

1. การจัดกระทำข้อมูล โดยนำข้อมูลที่ได้นำมาตรวจสอบคุณภาพแบบหลายมิติ คือ มิติด้านข้อมูล ได้แก่บุคคล เวลา มิติด้านผู้วิจัย ผู้ร่วมวิจัย ผู้ให้ข้อมูลเพิ่มเติม มิติด้านวิธี ได้แก่

การสังเกต การสัมภาษณ์ การบันทึกการปฏิบัติงาน การบันทึกการประชุม การประเมินเค้าโครงการ การวิจัยในชั้นเรียน และการประเมินรายงานการวิจัยในชั้นเรียน

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ นำข้อมูลที่ได้จากการทดสอบ การสังเกต การสัมภาษณ์ การบันทึกการปฏิบัติงาน การบันทึกการประชุม การประเมิน เค้าโครงการวิจัย ในชั้นเรียน และการประเมินรายงานการวิจัยในชั้นเรียน มาวิเคราะห์เชิงคุณภาพ โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเฉลี่ยร้อยละ (Percent) แปลความหมายค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ ของบุญชม ศรีสะอาด (2546 : 162) ตีความสร้างข้อสรุป (Induction) แล้วหาความสัมพันธ์ ของข้อมูลเหล่านั้นเพื่อกำหนดทิศทาง (Trend) และสร้างข้อสรุปนำเสนอโดยการบรรยาย (Narrative Form) และพรรณนาวิเคราะห์ (Content Analysis) ประเมินสถานการณ์ที่เกิดขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณาวางแผนในการที่จะปรับปรุงแก้ไข ดำเนินการพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น และเรียบเรียงนำเสนอในรูปแบบความเรียง และรายงานผลการวิจัยในชั้นเรียนที่ครูได้ปฏิบัติจริงจนเกิดผลจากการนำไปใช้กับนักเรียนในชั้นเรียนของตนเอง

3. การสังเคราะห์งานวิจัย นำงานวิจัยของคณะครูทั้ง 5 คนที่ทำเป็นรูปเล่มแล้ว ศึกษารายละเอียดรายงานการวิจัยในชั้นเรียน สรุปงานวิจัยของคณะครูโรงเรียน โลกกลาง สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ ว่างานวิจัยแต่ละท่านได้แนวทางการพัฒนาการเรียน การสอน การพัฒนานวัตกรรม นำไปปรับใช้ในการแก้ปัญหาในการเรียนการสอนต่อไป

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยพัฒนาบุคลากรด้านการวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียน โลกกลางสมเด็จ อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ สรุปผลได้ดังนี้

สภาพปัจจุบันก่อนการพัฒนา ครูยังไม่ค่อยมีความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัย ในชั้นเรียน ไม่รู้จักการจะเริ่มต้นการทำวิจัยในชั้นเรียน ไม่กล้าตัดสินใจลงมือทำ แม้จะเข้าอบรมแล้วแต่ไม่ได้นำมาปฏิบัติอย่างจริงจังในโรงเรียน ขาดความมั่นใจเป็นอย่างมาก กลุ่มผู้ ร่วมวิจัยจึงร่วมกันกำหนดแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนและพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับ ความรู้ความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนตามกระบวนการ 5 ขั้นตอน โดยใช้กลุ่มกลยุทธ์ การอบรมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงาน และการนิเทศติดตามผล เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย คือ พัฒนาบุคลากรครูผู้สอน โรงเรียน โลกกลางสมเด็จ อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ ให้มีความรู้ ความเข้าใจและสามารถเขียนเค้าโครงการวิจัยได้ เขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียนได้ โดย การศึกษาภายใต้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ดำเนินการดังนี้

ดำเนินการพัฒนาระหว่างวันที่ 14 กันยายน 2550 ถึง 15 กันยายน 2550 พบว่าผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียนตามกระบวนการของกรมวิชาการ 5 ขั้นตอน เพิ่มขึ้นจากการใช้แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียนจากร้อยละ 45.00 เป็นร้อยละ 84.00 เพิ่มขึ้นร้อยละ 39.00 โดยใช้ข้อมูลเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย การสำรวจและวิเคราะห์ปัญหา ผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียนมากขึ้น สามารถสรุปประเด็นเรียงลำดับความสำคัญในการแก้ปัญหาและกำหนดวัตถุประสงค์ได้ทุกคน มีความมั่นใจในการนำไปปฏิบัติจริงได้ การกำหนดวิธีการแก้ปัญหา จากการสังเกตและการสัมภาษณ์ ผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจและคิดว่าจะสามารถดำเนินการได้เมื่อนำวิธีการไปปฏิบัติจริงในชั้นเรียน การพัฒนาวิธีการและนวัตกรรมพบว่า ก่อนการอบรมเชิงปฏิบัติการผู้ร่วมวิจัยทุกคนมีความหนักใจแต่จากหลังจากการอบรมเชิงปฏิบัติการและผู้ร่วมวิจัยทุกคนมีความรู้ความเข้าใจในหลักการและวิธีการดีขึ้น มีการสร้างเครื่องมือในการวัดผลสัมฤทธิ์ได้สอดคล้องกับปัญหาที่มีการปรับปรุงเพื่อให้ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพทุกคน โดยการศึกษาจากใบงานและได้รับคำชี้แนะการนิเทศติดตามจากวิทยากรผู้วิจัย การนำวิธีการและนวัตกรรมมาใช้ พบว่า หลังการอบรมเชิงปฏิบัติการผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจในชั้นตอนนี้เป็นอย่างดี สามารถปฏิบัติตามขั้นตอนที่วิทยากรแนะนำได้อย่างถูกต้อง การสรุปผลและการเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียน ผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจในหลักการสามารถนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในชั้นเรียน โดยการใช้เครื่องมือมาแปลผล สรุปผล อภิปรายผลและให้ข้อเสนอแนะได้ทุกคน แต่การใช้ภาษายังไม่ถูกต้อง รูปแบบการรายงานผลการวิจัยในชั้นเรียนยังไม่ถูกต้องสมบูรณ์เท่าที่ควร การเขียนเค้าโครงการวิจัยในชั้นเรียนจากผลของการประเมินปรากฏว่าผู้ร่วมวิจัยจำนวน 5 คน อยู่ในระดับดี 4 คน อยู่ในระดับปรับปรุง 1 คน จึงประชุมกลุ่มย่อยเพื่อหาแนวทางการช่วยเหลือร่วมกัน จากการแสดงความคิดเห็นที่หลากหลาย มีมติที่ประชุมให้ดำเนินการช่วยเหลือจากผู้เชี่ยวชาญ

ผู้เชี่ยวชาญและวิทยากรได้ดำเนินการช่วยเหลือแนะนำและนำตัวอย่างงานวิจัยที่ประสบผลสำเร็จมาให้ศึกษาเพิ่มเติมระหว่างวันที่ 14 พฤศจิกายน - 16 ธันวาคม 2550 เป็นการดำเนินการในส่วนที่ยังเป็นปัญหาโดยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการการเขียนเค้าโครงการวิจัยในชั้นเรียน และรายงานการวิจัยในชั้นเรียนได้ การนิเทศพบว่า ผลการพัฒนาก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงดังนี้ ผู้ร่วมวิจัย 5 คน ได้รับการพัฒนาจนมีความรู้ ความเข้าใจ สามารถทำการวิจัยในชั้นเรียนได้ตามขั้นตอนทุกขั้นตอน บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการวิจัยเป็นอย่างดี ผู้ร่วมวิจัยมีความมั่นใจและภาคภูมิใจและมีความต้องการที่จะนำความรู้จากการ

วิจัยในชั้นเรียนไปพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

โดยภาพรวมของการพัฒนา พบว่า กลุ่มผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน สามารถเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียนได้ครบตามกระบวนการวิจัย 5 ขั้นตอนได้คนละ 1 เรื่อง สามารถเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียนได้ครบถ้วน ดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนและเห็นความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียนมากยิ่งขึ้น

อภิปรายผล

การวิเคราะห์ข้อมูลการพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียน โศกกลาง สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการมีผลการดำเนินการที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาที่มีรายละเอียดดังนี้

1. การสำรวจและวิเคราะห์ปัญหาการเรียนการสอน ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูไม่สามารถแยกแยะได้ว่าสถานการณ์อย่างไรคือปัญหา อะไรคือสาเหตุของปัญหา จึงส่งผลให้การวิเคราะห์ปัญหาไม่ตรงประเด็นของปัญหาที่แท้จริงและไม่สามารถชี้ชัดได้ว่าปัญหาที่จะนำมาทำการวิจัยในชั้นเรียนควรเป็นลักษณะใด
2. การกำหนดรูปแบบหรือวิธีการแก้ปัญหา ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ พบว่า ครูไม่มีความมั่นใจในการวางแผนกำหนดรูปแบบหรือวิธีการแก้ปัญหาให้เหมาะสมกับลักษณะและสถานการณ์ที่เป็นปัญหาแม้จะเคยผ่านการอบรมในเรื่องการวิจัยในชั้นเรียนและศึกษาดูงานในโรงเรียนต้นแบบปฏิบัติการเรียนรู้มาแล้ว
3. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ (นวัตกรรม) ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ พบว่า ครูขาดความรู้ความเข้าใจหลักการวิธีการใช้สื่อนวัตกรรมรูปแบบต่าง ๆ การจัดหาสร้างพัฒนาและวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือหรือนวัตกรรมที่เหมาะสมในการนำมาใช้เพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนและไม่แน่ใจว่าเครื่องมือ นวัตกรรมเหล่านั้นจะสามารถแก้ปัญหาอย่างได้ผลหรือไม่
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ พบว่า ครูมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับน้อย ไม่มีความรู้เกี่ยวกับลักษณะของข้อมูลวิธีการเก็บข้อมูลไม่เข้าใจขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล ส่วนการจัดกระทำข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล ความรู้เกี่ยวกับการใช้สถิติเพื่อการวิจัย ความรู้เกี่ยวกับการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า

ครูไม่มีความรู้ในการจัดกระทำข้อมูล ไม่สามารถเลือกใช้ค่าสถิติที่เหมาะสมและสอดคล้องกับลักษณะของข้อมูลหรือวัตถุประสงค์ของการวิจัย และไม่มีความมั่นใจในการแปลผล การวิเคราะห์หาค่าสถิติต่าง ๆ เป็นเรื่องที่ไกลตัวหรือไม่ได้ใช้จึงไม่สนใจศึกษา

5. การเขียนรายงาน พบว่า ครูไม่มีความรู้ในเรื่ององค์ประกอบของการรายงาน การวิจัย เคยศึกษาตัวอย่างรายงานการวิจัยจากโรงเรียนต้นแบบปฏิรูปการเรียนรู้ที่ไปศึกษาดูงานมาบ้าง 2 - 3 ตัวอย่างและไม่มั่นใจว่าจะเขียนรายงานได้

ผลการพัฒนาการอบรมเชิงปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน การการศึกษาดูงาน และการนิเทศ ทำให้ผู้ร่วมวิจัยทั้ง 5 คน มีความรู้ความเข้าใจและสามารถทำการวิจัยในชั้นเรียน ได้ตามกระบวนการวิจัยในชั้นเรียนทั้ง 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นสำรวจและวิเคราะห์ปัญหา ผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียนมากขึ้นและเกิดความมั่นใจในการนำไปปฏิบัติจริง การกำหนดวิธีการแก้ปัญหาจากการสังเกตและสัมภาษณ์ ผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจและคิดว่าจะสามารถดำเนินการได้ เมื่อนำวิธีการไปปฏิบัติจริงในชั้นเรียน การพัฒนาวิธีการ และนวัตกรรม พบว่า ก่อนการอบรมผู้ร่วมวิจัยทุกคนมีความหนักใจ แต่หลังจากการอบรมเชิงปฏิบัติการและฝึกปฏิบัติกิจกรรมจากใบงานแล้วทุกคนมีความรู้ความเข้าใจในหลักการเขียนและวิธีการ ได้ดีขึ้น การนำวิธีการและนวัตกรรมไปใช้เกี่ยวกับการวิจัย หลังการอบรมเชิงปฏิบัติการผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนนี้เป็นอย่างดีสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนที่วิทยากรแนะนำได้อย่างถูกต้อง การสรุปผลและเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียนที่ตนเองรับผิดชอบ สามารถดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน ความเหมาะสมของสถานที่อบรม อุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวก วิทยากรมีความรู้ความสามารถเฉพาะด้านในการวิจัยในชั้นเรียนเป็นอย่างดี ทำให้การอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องการวิจัยในชั้นเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ตามขั้นตอนการวิจัยในชั้นเรียนทั้ง 5 ขั้นตอน คือ การสำรวจและวิเคราะห์ปัญหา การกำหนดวิธีการ การพัฒนาวิธีการ และนวัตกรรมในการแก้ปัญหา การนำวิธีการและนวัตกรรมไปใช้กำหนด การสรุปผล และการเขียนรายงานการวิจัย แต่ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ยังขาดทักษะในการสำรวจและวิเคราะห์ปัญหา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชณี ตั้งพงษ์ (2547 : 94 - 95) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาครูเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบัวระเหว อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ พบว่า การศึกษาสภาพปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียน พบว่า ไม่เห็นความสำคัญของหัวข้อการทำวิจัยการเลือกปัญหาในการทำวิจัย ยังวิเคราะห์ไม่ชัดเจน ไม่มีการวางแผนในการทำวิจัยในชั้นเรียน ไม่เข้าใจจุดประสงค์

ของการวิจัย ขาดทักษะในการสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ขาดความถนัดและประสบการณ์ในการเขียนรายงานการวิจัย

การพัฒนาการใช้กิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงาน และการนิเทศ พบว่า กลุ่มเป้าหมายทุกคนมีความรู้และสามารถทำการวิจัยในชั้นเรียนได้ 5 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนปัญหาในการทำวิจัย มีการเลือกปัญหาในการทำวิจัยในชั้นเรียนและวิเคราะห์ได้ชัดเจน ขั้นตอนการวางแผนกำหนดเป้าหมาย มีความรู้ในการวางรูปแบบการวิจัย มีการวางแผนในการทำวิจัยในชั้นเรียน ขั้นตอนการสร้างนวัตกรรมใช้ในการแก้ปัญหาให้ความสนใจในเรื่องแนวคิดและการแสวงหาความรู้ใหม่และขั้นตอนการเขียนรายงาน ไม่สามารถทำได้เนื่องจากยังขาดความรู้เกี่ยวกับการนำสถิติมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล และรูปแบบการเขียนรายงานการวิจัย คือครูยังเขียนรายงานการวิจัยไม่เป็น ควรได้รับการพัฒนาเพิ่มเติมได้นำผลการวิจัยมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ ใช้กิจกรรมกำกับนิเทศพบว่า กลุ่มเป้าหมายในการทำวิจัยในชั้นเรียนทั้ง 5 ขั้นตอน ในขั้นตอนการกำหนดปัญหามีการเลือกปัญหาการทำวิจัยวิเคราะห์ชัดเจน เรื่องที่จะทำวิจัยสอดคล้องกับสภาพการณ์ขั้นตอนการวางแผนกำหนดเป้าหมาย พบว่า มีความรู้ความเข้าใจในการวางรูปแบบการวิจัยที่เจาะลึกถึงห้องเรียน นักเรียนครูผู้สอนมีความรู้เรื่องระเบียบวิธีการทำวิจัย ขั้นตอนการสร้างนวัตกรรมในการแก้ปัญหาให้ความสนใจในเรื่องแนวคิดและการแสวงหาความรู้ใหม่ มีทักษะในการสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนเน้นกระบวนการคิดและการปฏิบัติ และขั้นตอนการเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียนสามารถเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียนตามกรอบที่กำหนดได้อย่างถูกต้อง

2. ขั้นตอนการกำหนดวิธีการในการแก้ปัญหา กลุ่มผู้ร่วมวิจัยจำนวน 5 คน สามารถกำหนดวิธีการในการแก้ปัญหา สามารถกำหนดรูปแบบให้สอดคล้องกับปัญหาในการปฏิบัติการสอนในชั้นเรียนเพื่อเชื่อมโยงไปสู่การกำหนดสิ่งที่ต้องการทำวิจัยได้สอดคล้องกับทัศนศาสตร์ (2545 : 72) ซึ่งกล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียนคือการศึกษาค้นหาความรู้ใหม่ ๆ เพื่อนำมาใช้ในการแก้ปัญหาการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น จากการประมวลความหมายของคำว่าวิจัยในชั้นเรียน สามารถสรุปได้ว่า วิจัยในชั้นเรียนหมายถึง กระบวนการดำเนินงานอย่างมีระบบในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากบริบทที่เป็นจริงของครูและผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย เพื่อสะท้อนผลการบริหารและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน

3. ขั้นตอนการพัฒนาวิธีการและนวัตกรรมในการแก้ปัญหา กลุ่มผู้ร่วมวิจัย จำนวน 5 คน ได้รับการอบรมมีการทำใบงาน และได้เสนอตัวอย่างของนวัตกรรมในการแก้ปัญหาและ

วิธีสร้างเครื่องมือวัดผลการเรียนรู้โดยให้ครูยึดหลักความสอดคล้องของเนื้อหาและจุดประสงค์ที่ต้องการจะวัดและออกแบบนวัตกรรมที่จะใช้ให้เหมาะสมกับสภาพจริง นำไปฝึกปฏิบัติในชั้นเรียนของตนเอง การดำเนินงานในขั้นตอนนี้ทำให้ครูผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจสามารถกำหนดรูปแบบหรือนวัตกรรมที่เหมาะสมมาใช้ในการแก้ปัญหา

4. ขั้นตอนการนำวิธีการหรือนวัตกรรมไปใช้ กลุ่มผู้ร่วมวิจัยจำนวน 5 คนมีความรู้ความสามารถในการคิดวิธีการที่มีประสิทธิภาพไปใช้ในการแก้ปัญหาเร่งด่วนสอดคล้องกับการศึกษาของ สมบูรณ์ วิชัย (2549 : 81 - 82) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาครูเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนเมืองโพธิ์ชัย อำเภอโพธิ์ จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า การพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียน โดยการดำเนินการตามขั้นตอนของหลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการของเคมมิสและแมคแท็กการ์ด (Kemmis and McTaggart, 1988 : 204) และใช้การศึกษาเอกสารด้วยตนเอง ฝึกปฏิบัติการและการศึกษาจากเอกสารซึ่งปฏิบัติกิจกรรมดังนี้คือ 1) การให้ความรู้ 2) การฝึกทำวิจัยในชั้นเรียนของตนเอง โดยการนำขั้นตอนตามใบงานที่กำหนดกลุ่มละ 2 - 3 คน 3) การฝึกทำวิจัยในชั้นเรียนของตนเองโดยนำขั้นตอนในการทำวิจัยในชั้นเรียน 5 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นตอนการสำรวจและวิเคราะห์ปัญหา สามารถวิเคราะห์ปัญหาหาสาเหตุที่สำคัญที่ทำให้เกิดปัญหาการเรียนรู้อและการวางแผนการแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง 2) ขั้นตอนการกำหนดวิธีการแก้ปัญหาเสนอเค้าโครงการวิจัย ได้ถูกต้องตามรูปแบบขั้นตอนการจัดลำดับการดำเนินงานเป็นระบบ ตรวจสอบการทำงานของตนเองได้ชัดเจนยิ่งขึ้น 3) ขั้นตอนการพัฒนาวิธีการและนวัตกรรมในการแก้ปัญหาจัดกิจกรรมแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน ผู้ร่วมวิจัยไม่ถ้อยเข้าใจในเรื่องการสร้างเครื่องมือวัดผลการเรียนรู้ วิธีการและนวัตกรรมที่จะนำมาใช้ในการแก้ปัญหการเรียนรู้นักเรียน มีการประชุมร่วมกันและเชิญวิทยากรมาให้ความรู้และฝึกปฏิบัติเพิ่มเติม ทำให้มีความรู้ความเข้าใจมากขึ้น 4) ขั้นตอนการนำวิธีการและนวัตกรรมไปใช้ร่วมกันศึกษา เก็บรวบรวมข้อมูลมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเองในการปฏิบัติกับนักเรียน สังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนเป็นรายบุคคลมากขึ้น เริ่มมีการบันทึกข้อมูลการทำงานของตนเองเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนางานของตนเองและนักเรียน 5) ขั้นสรุปผลการแก้ปัญหาและเสนอผลการทำงานวิจัยในชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นกว่าเดิม เสนอแนวทางการทำวิจัยและรับฟังคำชี้แจงและข้อเสนอแนะจากวิทยากร

5. ขั้นตอนการสรุปและรายงานผล กลุ่มผู้ร่วมวิจัยจำนวน 5 คน มีการฝึกปฏิบัติ นำเสนองานที่ฝึกปฏิบัติตาม โครงการ มีการแสดงความคิดเห็นร่วมกันในผลงานของแต่ละกลุ่ม และรับฟังข้อเสนอแนะจากวิทยากรเพิ่มเติมทำให้สามารถเขียนรายงานการวิจัยได้ ดังปรากฏ

ในตัวอย่างข้อมูลในการดำเนินงานจากผู้ร่วมวิจัย และวิทยากรสอดคล้องกับการศึกษาของ สมคิด สุขพรหม (2547 : 93 - 94) ซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนบ้านท่าวังไทรสามัคคี อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา พบว่า การดำเนินการ ในวงรอบที่ 1 จากการพัฒนาด้วยกลยุทธ์ 3 กิจกรรม ประกอบด้วย การอบรมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงานและการนิเทศภายใน พบว่า ผู้ร่วมวิจัยทุกคนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการ วิจัยในชั้นเรียน สามารถเขียนเค้าโครงการวิจัยในชั้นเรียน 5 ขั้นตอน และมีปัญหาคล้ายคลึง กัน คือส่วนมากจะนำนวัตกรรมที่เป็นแบบทดสอบและขั้นตอนการสรุปผล และเขียนรายงาน การวิจัยได้ 4 คน และทำไม่ได้ 1 คน และดำเนินการนิเทศภายใน วงรอบที่ 2 ประกอบด้วย การวางแผนนิเทศ การดำเนินการนิเทศ การตรวจสอบการปฏิบัติการจัดการเรียนการสอน และการปรับปรุงการดำเนินงานให้ผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนการนำนวัตกรรม ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้ดียิ่งขึ้น ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยพื้นฐาน เช่น ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีการพัฒนานวัตกรรมนำไปใช้ในการแก้ปัญหา หรือพัฒนาผู้เรียนได้ ผลงานวิจัยอยู่ในระดับดี การปฏิบัติการและการจัดทำกรวิจัยในชั้นเรียนดีมาก และสามารถ เขียนเค้าโครงการวิจัยในชั้นเรียนได้ และสามารถดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนได้ตลอดจนสามารถ เขียนรายงานการวิจัยได้

ผลการสังเคราะห์งานวิจัย การสังเคราะห์งานวิจัยในชั้นเรียนทั้ง 5 คน ครั้งนี้ทำให้ ผู้วิจัยได้แนวทางการพัฒนาการเรียนการสอน การพัฒนานวัตกรรมและการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมปรับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ แนวทางการแก้ปัญหาในการเรียนรู้ของคณะครูดังนี้

1. วิธีแก้ปัญหาด้านการเรียนการสอน ควรใช้เทคนิค สื่อนวัตกรรมที่หลากหลาย จึงจะทำให้ นักเรียนสนใจในการเรียนการสอนของครูและพัฒนาทางด้านการเรียนดีขึ้นทำให้ผลสัมฤทธิ์เพิ่มขึ้น

2. การใช้นวัตกรรมและเทคนิคใหม่ ๆ ทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น สนใจใฝ่รู้ ใฝ่เรียน ส่งผลต่อการพัฒนาการเรียนที่ดีขึ้น

3. การแก้ปัญหาด้านพฤติกรรมนักเรียน สามารถแก้ปรับเปลี่ยนให้มีพฤติกรรม ที่พึงประสงค์ มีคุณธรรมที่ดีได้โดยการเสริมแรง ความเป็นกัลยาณมิตร การสร้างบรรยากาศ ในการเรียนที่ดีได้ การสร้างแรงจูงใจให้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เหมาะสมได้

สะท้อนความคิดเห็นและข้อค้นพบ

จากการพัฒนาการอบรมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงาน การนิเทศติดตามประเมินผล

และการสังเคราะห์งานวิจัยครั้งนี้คือ

1. การวางแผนในการอบรมที่ดีทำให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย เป็นไปตามกำหนดการในการอบรม
2. ได้รับความร่วมมือจากคณะบุคลากรครู โรงเรียน โศกกลางสมเด็จ อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้วยดีทำกิจกรรมทุกชั้นตอนกับวิทยากร
3. บุคลากรครู โรงเรียนใกล้เคียงให้ความสนใจในการเข้ารับการอบรมจำนวนมาก
4. วิทยากรที่มาให้การอบรมเป็นผู้มีความรู้ความสามารถทำให้ผู้เข้ารับการอบรม ได้รับความรู้ความสนใจเป็นอย่างดี
5. การใช้กลยุทธ์ทั้ง 3 กลยุทธ์คือ การอบรมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงาน และการนิเทศติดตามประเมินผล ทำให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ความสามารถที่จะทำการวิจัย ในชั้นเรียนได้
6. จากการสังเคราะห์งานวิจัยในชั้นเรียน การสังเกต และการนิเทศติดตามผล ประเมินผล ทำให้การจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย มีสื่อการเรียนนวัตกรรมใหม่ ๆ ทำให้นักเรียนมีความสนใจในการเรียนมากขึ้น ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่องการพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อาจารย์ โรงเรียน โศกกลางสมเด็จ อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ ครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้
 - 1.1 การพัฒนาบุคลากรครูให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานการวิจัยในชั้นเรียน โดยใช้กลยุทธ์การอบรมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงาน และการนิเทศ สามารถพัฒนาบุคลากรครูสายผู้สอนในการทำวิจัยในชั้นเรียนให้เกิดประสิทธิผลได้
 - 1.2 นำองค์ความรู้ที่ได้จากการทำวิจัยในชั้นเรียน การสังเคราะห์การวิจัยไปใช้แก้ปัญหาการเรียนการสอนในปีต่อไป
 - 1.3 ควรส่งเสริมให้ครูทุกคนนำกระบวนการวิจัยในชั้นเรียนมาใช้ในการเรียนการสอนเพื่อแก้ปัญหาในการจัดการเรียนรู้ เพราะเป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพ และควรฝึกให้นักเรียนรู้จักแสวงหาความรู้ตามกระบวนการวิจัย 5 ขั้นตอนด้วย
 - 1.4 ผู้บริหารควรสนับสนุนทั้งทางด้านงบประมาณ โอกาส วัสดุ อุปกรณ์เอกสาร ตำราอย่างเพียงพอ

1.5 คณะครูในโรงเรียน ควรยกย่องเชิดชูเกียรติแก่ครูที่มีผลงานในการวิจัยดีเด่น ที่เป็นประโยชน์ต่อครู นักเรียน ชุมชน และเป็นแบบอย่างที่ดี

1.6 การสร้างความน่าเชื่อถือ ความมั่นใจในการนำเสนอผลงานต่อสาธารณชน หรือต่อองค์กรครู เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมการวิจัย

1.7 การพัฒนาโดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการเป็นการแก้ปัญหา การศึกษาหาความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนและทำการวิจัยในชั้นเรียนควรทำอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 การพัฒนาบุคลากรด้านการวิจัยในชั้นเรียนควรขยายผลสู่โรงเรียนใกล้เคียง เป็นเครือข่ายเพื่อพัฒนาออกไป และเปรียบเทียบผลการวิจัยในกลุ่มประชากรที่แตกต่างกัน

2.2 การวิจัยครั้งต่อไปควรมีการวิจัยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกับการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบอื่น ๆ

2.3 ควรทำการวิจัยในเรื่องการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนากระบวนการทำวิจัยในชั้นเรียน

2.4 การดำเนินการวิจัย ควรให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา

2.5 การวิจัยครั้งต่อไป ควรเพิ่มกลยุทธ์และนำกรณีตัวอย่างของงานวิจัยที่ประสบผลสำเร็จมาให้ผู้ร่วมวิจัยได้ศึกษาเพิ่มเติม จะทำให้ผู้ร่วมวิจัยมีความรู้เพิ่มมากขึ้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY